

1. Kolm eestlast saavad enda kohta öelda - olen tulnud olümpiavõitjaks, olen tulnud maailmameistriks ja olen püstitanud maailmarekordi. Üks neist on loomulikult Jaan Talts. Kes on kaks ülejäänut?

2. Milline riistvõimlemise distsipliin?

- lisandus meeste olümpiaprogrammi kõige hiljem;
- olümpiamängude kuldmedal on kuulunud Läti esindajale;
- valitsev maailmameister on brasiillane Diego Hypolito;
- tänavune Euroopa meister on sakslane Fabian Hambüchen;
- pildil olev mees sai OM-kulla üksinda poodiumi kõrgemal astmel seistes just sel alal.

3. Kui see kahtedel olümpiamängudel säranud sportlane oma uuel kodumaal passi järele läks, kirjutati sinna teatud põhjustel tema venna nimi ning sünnikohaks märgiti Windber. Amatöörspordlasena ei kaotanud ta oma põhialal mitte ühtegi võistlust ja olümpiamängudelt jäi tema saagiks viis kulda ning üks pronks. Ta oli viis korda abielus ja sportlaskarjääri lõpetamise järel oli ta seotud "projektiga", kus tema järglasteks said Lex Barker ja Gordon Scott. Suri 79-aastasena ja maeti Panteón Valle de la Luz kalmistule. Kellest on jutt?

4. Millises maailmakuulsas spordikompleksis asub Graveyard of Champions ehk Meistrite Surnuaed?

5. Parempoolne mees pildil on muidugi Pele. Vasakpoolne mees on kolmel aastal jutti (1991-93) valitud oma mandri parimaks jalgpalluriks. Kes on Pele embuses?

6. Küsitav oli juba sündides üks paras jurakas – 5,6 kg ja 57 cm. Keskhariduse omandas Otepääl, suvel peale lõpueksameid tuli esimest korda täiskasvanute Eesti meistriks. Hüüdnime Tursk kandva spordimehe viimane Eesti meistritiitel pärineb aastast 2003, ometi on teda põhjust siinamaani välja pakkuda Eesti parimate sportlaste valimisel. Lisatud pildil on tema abikaasa Evelin, MM-i 6. koha omanik aastast 2005. Kellest on jutt?

7. Michael Phelps võitis Pekingis viis individuaalset olümpiakulda. Varem on samasuguse saavutusega suveolümpiamängudel hakkama saanud vaid üks mees. Kes on lisaks Phelpsile saavutanud ühtedel suvemängudel viis individuaalset esikohta?

8. Mis aasta? ±1 aasta 1 punkt

- Esimest korda valitakse Euroopa parimad kergejõustiklased. Mõlemad tiitlid saavad britid - meestest Linford Christie ja naistest Sally Gunnell;
- Eesti aasta parimateks sportlasteks valitakse Indrek Sei ja Oksana Jermakova ning treeneriks Jaak Salumets;
- Hamburgis pussitatakse Monica Selesit;
- Montreal Canadiens võidab seni viimast korda Stanley Cupi;
- Arthur Ashe'i, Bobby Moore'i ja James Hunti surmaaasta;
- hilisem söör Alex Ferguson viib Manchester Unitedi pärast 26-aastast vaheaega taas Inglismaa jalgpallimeistriks;
- Sergei Bubka püstitab Donetskis siiani püsiva absoluutse maailmarekordi teivashüppes, ületades 6.15. Valeri Bukrejev ületab 5.85, mis on siiani Eesti rekord;
- Martin Mürsepp sõlmib kuueaastase lepingu Tel Avivi Maccabiga;
- Jaan Kirsipuu debüteerib Tour de France'il.

9. Gerd Kanteril on nüüd MM-ilt kõiki värvi medaleid. Maailmas on veel üks meeskettaheitja, kel ette näidata MM-ilt nii kuld, hõbe kui pronks. Kes?

10. Kes on pildil? Foto sellest olümpiasangarist ja praegusest spordiametnikust on tehtud Tallinnas Lõotsa tänaval.

11. Pärast taasiseseisvumist on välismaal meistriks kroonitud viis Eesti jalgpallurit. Viimati sai sellega hakkama Ragnar Klavan Hollandis. Urmas Rooba saab ette näidata Taani kuldmedali ja Ats Purje Soome oma, Taavi Rähn on esikoha saanud Leedumaal. Kes on see viies Eesti vutimees ja millises riigis ta meistritiitli võitis? Ka praegu mängib küsitav jalgpallur piiri taga, tõsi küll, ühes teises riigis.

12. Pildil on viimaste aastate ületamatu meister kombineerimises. 2005-2009 on ta oma ala MM-ilt võitnud 12 kulda, 1 hõbeda ja 2 pronksi. Tema nimel on kolm maailmarekordit, kuid esimene olümpiakuld praeguse hõbeda ja pronksi kõrvale tuleb sel 23-aastaselt sportlasel alles võita. Kes on pildil?

13. Tahame teada, millistel olümpiamängudel püstitati publikurekord – ühel finaalideõhtul küündis kohapeal kaasa elanud pealtvaatajate hulk 112 524 inimeseni. Nagu arvata võib, on tegemist kergejõustikuvõistlusega, kus pealtvaatajad tulid kaasa elama korraldajamaa ühele lemmiksportlasele. Muuseas - ametlikult pidi too staadion mahutama 110 000 inimest. Mis aastal selline publikubuum toimus?

14. Tema ajakirjanikukarjäär tipnes asepeatoimetaja rolliga ajakirjas Auto, Motor und Sport. Samal ajal osales küsitav ka võidusõitudel, sai 1985 Nürburgringi 24 tunni sõidus teise koha ning võistles Porsche Carrera Cupil. Vormel-1 maailma ukse avas talle Peter Sauber 1993. aastal ja kaks aastat hiljem liikus ta edasi ametipostile, milles võidusõidumaailm tunneb teda seniajani. Kellega on tegemist?

15. Sel tagasihoidlikul 23-aastaselt noormehel pole veel mitte ühtegi täiskasvanute tiitlivõistluste medalit, kuid ometi on ta omal alal kuulsus. Kes on pildil?

16. Ta oli viimane meestennisist, kes suutnud samal aastal võita Wimbledonis nii üksikmängu kui meespaarismängu. See juhtus aastal, mille ta lõpetas koondbilansiga 82 võitu ja 3 kaotust ning ainus kaotus Grand Slami turniiride üksikmängudes tuli French Openi finaalis. Sündinud Nico Rosbergiga ühes linnas. Kellest on jutt?
17. NHL-i mängijate kutsemeisterlikkuse konkursil tänavu talvel püstitati ka üks liiga rekord – üks hokimees lajatas litri väravale kiirusega 169,7 km/h, ületades senise rekordi 0,4 km/h-ga. Uus rekordiomanik on ühtlasi ka Boston Bruinsi kapten ja valiti kevadel liiga parimaks kaitsemängijaks. Kellest on jutt? Ühe punkti annab küsitava rahvuse nimetamine.
18. Ta sündis 9-lapselise pere noorima pojana ja pidi lapsepõlves tegema rohkesti talutööd. Enne oma olümpiadebüüti oli tema kõlavaimaks saavutuseks vaid Pan-Ameerika mängude võitmine ja ometi sepistas ta ühe suurima üllatuse Sydney olümpial. Tema saavutus oli nii šokeeriv, et talle omistati mängude lõputseremoonial lipukandja roll. Olümpiavõidule järgnes järgmisel aastal MM-tiitel. Pärast pronksmedalit Ateena OM-il jättis ta tippspordist lahkumise märgiks oma jalavarjud võistlusareenile. Kes?
19. Milline riik on jalgpalli MM-võistluste finaalturniiridel kaotanud kõige rohkem kohtumisi, kokku 22? Muide, Eesti on kohtunud küsitava riigi koondisega neutraalsel väljakul ja meil tuli vastu võtta 0:6 kaotus.
20. Fotol on kaks ühevanust meest, kes armastavad USA-d. Vasakpoolne mees haldab populaarset spordiblogi suusk.blogspot.com. Parempoolne mees on oma oskusi demonstreerinud Alma-Atast Edmontonini, kes pole nägema juhtunud, võib plaadipoest osta tema seiklusterohkeima gastrolli DVD. Kes on pildil? Üks õige – üks punkt.

21. Selle spordiala rahvusvahelise alaliidu president on alates 2008. aastast usbeki rahvusest vene miljardär Alisher Usmanov, kes 1980. aastatel N Liidu ajal sooritatud kuritegude eest kuus aastat vanglas istus ning on praegu Londoni Arsenali oluline aktsionär. Usmanovi poolt juhitava alaliidu peasekretäriks on ukrainlane Maksim Paramonov. Eestil on sel alal tänavusest aastast ette näidata kahekordne noorte Euroopa meister. Mis spordiala?
22. See on ainus pallimängude Eesti meistriliigades osalev klubi, mis asub ja peab ka kodumänge Spordi tänaval (täpsemalt aadressil Spordi 2B, spordirajatis valmis 2004). Viimasel kolmel hooajal on Eesti meistrivõistlustel saadud kõiki karva medaleid. Juba 19 aastat on korraldatud suvist rahvusvahelist turniiri, kus osalevaid võistkondi on tihti üle poolesaja. Mis klubi? NB! Jäähoki ei ole pallimäng.
23. Millises motokrossi võistlusklassis on alates 2004. aastast lubatud kasutada kuni 650 cm³ neljataktilisi ja kuni 500 cm³ kahetակtilisi tsikleid?
24. Ta on tegevkorvpalluritest ainus, kes oma karjääri vältel võitnud nii olümpiakulla, NBA meistritiitli kui ka Euroliiga. Oma eurotrofee võitis 2001. aastal koos Bologna Kinderiga, praegu rassib aga suvel 32-aastaseks saanud pallur NBA-s . Eelmisel hooajal kogus ta keskmiselt 26,8 mänguminuti jooksul 15,5 punkti, paraku langes klubi välja play-offi' de avaringis. Kellest on jutt?
25. Kes neist pole valitsev maailmameister? Vastusena soovime nime.

26. Ta on kõige pikemat aega - kokku 12 aastat - olnud Manchester Unitedi kapten. ManU omandas tema mängijaõigused 1,5 miljoni naela eest ja koos võideti kaks Inglismaa meistritiitlit. Treenerikogemust on kogunenud nelja erinevat Briti klubi juhendades, praegu on ta ühe Aasia riigi koondise peatreeneriks. Kes?
27. Raudne eesriie Ida ja Lääne vahelt langes küll juba ligi 20 aastat tagasi, kuid F1 MM-sarjas on pärast seda kaasa teinud vaid kolm endistest sotsialismimaadest elik idablokist pärit võidusõitjat. Tuntuim neist on kahtlemata poolakas Robert Kubica, kes 2008 lõpetas BMW Sauberi roolis üldarvestuses neljandal kohal. Kes on aga kaks ülejäänud idaeurooplast, kes F1 auto rooli GP-sõidul hoidnud? Üks neist tegi kaasa 20, teine vaid 3 etapil.
28. Tartus peeti tänavu sügisel esmakordselt omapärane võidusõit "Isad & Pojad, Emmed & Mehaanikud". Selle võitis Tõnis Laur Viljandist. Mis alal võisteldi?
29. Millise spordivõistluse rajaprofiil?

30. Kes teab, miks seda jalgratturit hüüdnimega "Le Professeur" hakati kutsuma – põhjuseks võis olla prillide kandmine, teadusliku kraadi omamine või miks mitte ka see, et ta juba enne 25. eluaasta täitumist oli kahel korral suutnud võita Tour de France'i. 28-aastasena näis ta

olevat küps rattamaailma kuningaks tõusmiseks – ta võitis Giro d'Italia ja tõusis UCI edetabeli tippu. Järsku läks kõik allamäge – Touri võit tuli loovutada viimasel etapil, peagi tuvastasid dopingukütid amfetamiini kasutamist ja sellest jamast ta enam ei toibunudki. Nüüd, kui viies aastakümme täitumas, omab ta Püreneedes endanimelist jalgrattakeskust, kus saab hoolealustele rääkida, et just talle kuulub läbi aegade väikseima vahega Tour de France'il teiseks jäämine. Kellest on jutt?

31. Kas saab olla igavamat nime kui Jack Johnson... Selgub, et profipoksi ajaloos on sellel nimel aga väga eriline kaal. Selleks polnud vanglakaristuse saamine ega ühest tema märkimisväärsest matšist filmi "Fight of the Century" tegemine, vaid hoopis miski muu, mida enam korrata pole võimalik. Millega on raskekaalu poksiajalukku läinud mees nimega Jack Johnson?
32. Norralane Ole Einar Bjørndalen on laskesuusatamise MK-sarjas võitnud oma karjääri jooksul 88 etappi. Esimese võidu sai ta 20 km distantstil 11. jaanuaril 1996 paigas, kus ta hiljem on parimana lõpetanud veel tosin korda, kusjuures kaks neist võitudest tähendasid ühtlasi ka individuaalset MM-tiitlit. MK-sarja on see võistluspaik kuulunud alaliselt, maailmameistreid on seal tänaseks selgitatud rekordilised viis korda (esimene kord oli 1975). Ka Eveli Saue jaoks on see õnnelik paik – just küsitavast kohast pärineb tema parim individuaaltulemus MM-võistlustel (15. koht). Mis võistluspaik?
33. See maletaja võitis eile lõppenud Pearl Springsi turniiri. Võimas esikoht tõstab noormehe punktisumma FIDE novembris ilmavalgust nägevas reitingutabelis 2801-ni. Nii saab temast läbi aegade viies ja seni noorim maletaja, kes suutnud ületada 2800 punkti piiri. Muide, ülejäänud neli on erinevatel aegadel tõusnud maailmameistri troonile. Kes on see 18-aastane tõusev täht?
34. Sebastien Loeb on küll autoralli MM-võistlustel saanud kõige rohkem rallivõite (53), kuid kiiruskatsete võitude arvult paikneb ta kõigi aegade edetabelis 624 võiduga alles viiendal kohal. Temast eespool on soomlased Hannu Mikkola 645 ja Juha Kankkunen 700, hispaanlane Carlos Sainz 756 ning veel üks tuntud rallimees 793 võiduga. Kes?
35. See hetkel 62-aastane olümpiavõitja põhjustas oma spordialal tõelise revolutsiooni. Eestis sündinud sportlased on samalt võistlusalalt saanud nii olümpiakulla kui EM-tiitli. Kes on pildil?

36. Nende karikate omanikuks on alates 2004. aastast olnud üks ja seesama riik. Trofeed leiavad omaniku tavaliselt iga kahe aasta tagant maikuus ja nad mängitakse välja üheaegselt. Mis on karikate nimed?
Üks õige – üks punkt.

37. Alates Bundesliga asutamisest 1963. aastal on see klubi ainsana teinud Saksamaa kõrgeimas jalgpalliliigas kaasa kõik hooajad. Selle klubi mängija on kaks korda valitud Euroopa parimaks jalgpalluriks, Bundesliga meistriks on tulnud 3 korda, varasemast ajast on veel 3 meistritiitlit. Euroopas on klubi võitnud 4 trofeed, tänavu tehakse kaasa UEFA Europa League'is. Kodustaadion kannab praegu nime HSH Nordbank Arena. Mis klubi?

38. Ta on ainus judoka, kes võitnud ühtedel olümpiamängudel kaks kuldmedalit. Pärast triumfi tegi tippspordiga lõpparve, olles 32-aastane. Hiljem lõi Jaapanis kaasa professionaalse maadlejana. Alates aastast 2001 on see kahekordne maailmameister osaliselt halvatud. Kes on pildil?

39. Rannavõrkpallis peeti Eestis esimene võistlus 7. juunil 1986 Pirita rannas. Algusaegadel polnud rannavolle turniiride korraldajaks mitte tollane võrkpalliföderatsioon, vaid hoopis üks ühiskondlik organisatsioon. Tegemist oli ettevõtmisega, milline esimene omalaadne loodi maailmas 1789 USA-s ja Eestis 100 aastat hiljem. Mis organisatsioonist on jutt?

40. Mis spordiala?

- Saksamaa 2008.a. parimaks meessportlaseks valiti just selle ala esindaja;
- mitte keegi pole sellel spordialal võitnud üle kolme olümpiakulla;
- tänavused EM-võistlused toimusid Bukarestis (Rumeenia) ja MM-võistlused tulevad Goyangis (Lõuna-Korea);
- rahvusvaheline alaliit asutati 1905 ja tema peakorter asub Budapestis (Ungari), liikmeid on 167;
- tänavustel Eesti meistrivõistlustel oli 34 osavõtjat, kullavõitjate sünniaastad jäid vahemikku 1969-1996.

41. See staier pole kordagi osalenud olümpial ega MM-võistlustel. Ajalukku on ta end kirjutanud sellega, et suutnud ainsa jooksjana ühel aastal uuendada nii 3000 m, 5000 m, 10000 m kui ka 3000 m takistusjooksu maailmarekordeid. Suurepärase aasta tasuks oli kaks meistritiitlit oma maailmajao tiitlivõistlustelt. Alkoholilembus ja probleemid kehakaaluga ei suutnud tema talenti murda – ta oli võimeline maailmarekordiks ka pärast mitu aastat pärast oma imehooaega. Kes?

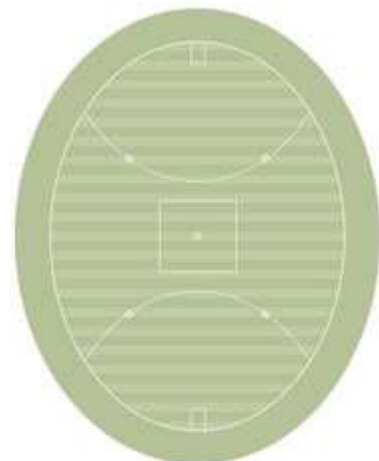
42. Pildil on kolmekordne maailmameister, kusjuures esimese MM-kulla ja ainsa olümpiavõidu vahele jäi 14 aastat. Kes on see hasartmängija?

43. Kes on Rootsi läbi aegade edukaim olümpialane kuue kuldmedaliga? Selle saagi ajas 176 cm pikkune ja alles 28-aastasena olümpial debüteerinud atleet kokku neljadel mängudel võisteldes, kuldasiid kogunes kolmelt erinevalt võistlusalt. Omal spordialal on läbi aegade olümpiamängudel temast rohkem esikohti saanud vaid üks naisterahvas. Tegemist on ka seitsmekordse maailmameistriga. Olgu öeldud, et täpselt sama perekonnanime kannab üks rootslasest olümpiavõitja ja maailmameister murdmaasuusatamises. Kellest on jutt? Õige spordiala eest 1 punkt.

44. Maailma ujumisajaloos on vaid korra olnud selline olukord, et vabaujumise maailmarekordid 50 m basseinis kõikidel distantsidel 100 kuni 1500 meetrini on samaaegselt kuulunud ühele ja samale sportlasele. Me ei ütle, kas tegemist on mehe või naisega. Kes oli see krooliujumise valitseja? Olümpiamängudel osales ta vaid ühe korra.

45. Küsime ühte spordiala, mille mänguväljaku joonist näete kõrvaloleval pildil. Ühe võistkonna eest on korraga väljakul 18 mängijat, keskmiselt läbib mängija 4x20 min kohtumise jooksul 13 km. Selle spordiala Hall of Fame'i valiti viimati Ukraina päritolu Alexander Jesaulenko. Kui arvate, et tegemist on mingi nišispordialaga, siis võtke teadmiseks fakt, et küsitava spordiala maailma tugevaima liiga iga kohtumist jälgis 2008. aastal kohapeal keskmiselt 38 295 inimest. Millisest spordialast on jutt?

46. Pildil on valitsev olümpiavõitja, valitsev maailmameister, valitsev Euroopa meister. Kes?

47. Väljendit suur slämm ei tunta mitte ainult tennis. Ka USA mainekaimas võidusõidusarjas NASCAR Sprint Cupis on neli kõige tähtsamat võidusõitu, mille võitmine tähendab suure slämmi tegemist. Need on Winston 500 Talladega ovaalil, Coca-Cola 600 Charlotte'i rajal, Southern 500 Darlingtoni rajal ning veel üks 500-miiline võistlus, mis traditsiooniliselt peetakse veebruaris. Mis võidusõit?

48. Maailmas on vaid üks sõudja, kes tulnud olümpiavõitjaks mõlemas kuninglikus paadiklassis - nii ühepaadil kui kaheksapaadil. Ta osales kuuel OM-il ja võitis kokku kaheksa medalit. Kes?

49. Murdmaasuusatamise MM-võistlustel on Euroopasse mitte kuuluvat riiki esindades medalile jõudnud vaid neli sportlast. Esimesena sai sellega hakkama ameeriklane Bill Koch ja kõige nimekam neist on Kasahstani värvides võistelnud Vladimir Smirnov. Kes on aga kaks ülejäänut?

50. See 1980. aastal segaabelust sündinud sportlane on nii MM-kuldasiid kui OM-medaleid saanud kahelt erinevalt spordialalt, kusjuures esimese ala harrastamisest pidi ta loobuma kroonilise seljavigastuse tõttu. Ometi pole valutatav selg tal seganud veelgi kõrgemaid tippe vallutada uuel lemmikalal. Oma kodumaal on ta esimene naine, kes osalenud olümpiamängudel kahel erineval spordialal. Kes?

VASTUSED (TK – Toivo Kivimets; VU – Veiko Ulp)

1. Alfred Neuland, Erika Salumäe (VU)
2. vabaharjutus (VU)
3. Johnny Weissmüller (VU)
4. Wimbledonis (TK)
5. Abedi Pele (TK)
6. Ain-Alar Juhanson (ja Evelin Juhanson-Daniel) (VU)
7. riistvõimleja Viktor Štšerbo (1992) (VU)
8. 1993 (TK)
9. Jürgen Schult (kuld – 1987, hõbe – 1999, pronks – 1993, 1997) (VU)
10. Ulrich Wehling (VU)
11. Joel Lindpere, Bulgaaria (2005) (VU)
12. kiiruisutaja Sven Kramer (TK)
13. Sydney 2000 (Cathy Freeman) (VU)
14. Norbert Haug, Mercedese spordijuht (TK)
15. murdmaasuusataja Dario Cologna (TK)
16. John McEnroe (1984) (VU)
17. slovakk Zdeno Chara (TK)
18. maadleja Rulon Gardner (VU)
19. Mehhiko (VU)
20. Priit Pullerits ja George Jackson (VU)
21. vehklemine (TK)
22. HC Kehra (VU)
23. MX3 (TK)
24. Manu Ginobili (VU)
25. Khotso Mokoena (parempoolne, kaugushüppe hõbe) (VU)
26. Bryan Robson (TK)
27. Zsolt Baumgartner ja Tomaš Enge (TK)
28. veemoto (TK)
29. Vasaloppet (TK)
30. Laurent Fignon (VU)
31. esimene mustanahaline maailmameister (1908-1915) (VU)
32. Anterselva/Antholz (TK)
33. Magnus Carlsen (TK)
34. Markku Alén (TK)
35. Dick Fosbury (TK)
36. Thomas Cup ja Uber Cup (TK)
37. Hamburger SV (TK)
38. Willem Ruska (võitis 1972 nii +93 kg kui absoluutses kategoorias) (VU)
39. karskusühing (TK)
40. tõstmine (VU)
41. Henry Rono (1978) (TK)
42. Mats Sundin (VU)
43. Gert Fredriksson, aerutamine (VU)
44. Shane Gould (VU)
45. austraalia jalgpall (VU)
46. Andreas Thorkildsen (TK)
47. Daytona (TK)
48. Elisabeta Lipa (VU)
49. Sara Renner (2005, sprint pronks), Kikkan Randall (2009, sprint hõbe) (VU)
50. Rebecca Romero (VU)